

Wielkopolski Związek Piłki Nożnej

**Zasady spadku i awansu
sędziów i sędzi piłkarskich
klasy okręgowej, klasy A oraz klasy B
Wielkopolskiego Kolegium Sędziów
od sezonu 2015/2016**

ROZDZIAŁ I. Postanowienia ogólne

1. Niniejsze „Zasady ...” zostały dostosowane do wymogów Konwencji Sędziowskiej UEFA, co jest podstawowym warunkiem przystąpienia Polskiego Związku Piłki Nożnej do powyższej Konwencji oraz „Zasad spadku i awansu sędziów IV ligi Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN”.
2. Niniejsze „Zasady ...” dotyczą sędziów zrzeszonych w Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN, uprawnionych do prowadzenia zawodów klas: okręgowej, A i B oraz drużyn młodzieżowych.
3. Do prowadzenia zawodów piłki nożnej w ramach rozgrywek Wielkopolskiego Związku Piłki Nożnej, mogą być wyznaczani jedynie sędziowie, którzy spełniają następujące wymagania:
 - a. posiadają sprawność fizyczną oraz sportową sylwetkę,
 - b. odznaczają się nienaganną postawą etyczno- moralną,
 - c. wykazują właściwą dyspozycyjność do prowadzenia zawodów,
 - d. działają aktywnie w macierzystej organizacji sędziowskiej, szczególnie w zakresie szkolenia,
 - e. osiągają pozytywne oceny na prowadzonych zawodach,
 - f. nie są pracownikami ani działaczami społecznymi klubu sportowego posiadającego sekcję piłki nożnej,
 - g. nie są czynnymi zawodnikami klasy rozgrywkowej, do której prowadzenia posiadają uprawnienia.
4. Postanowienie pktu 3.f. nie dotyczy sędziów, dla których jest to związane ze szkoleniem grup młodzieżowych kategorii wiekowych C, D, E, F.
5. Kolegia Sędziów OZPN Kalisz, Konin, Leszno i Piła są uprawnione do wprowadzenia własnych modyfikacji w zakresie liczby sędziów w poszczególnych klasach rozgrywkowych oraz liczby obserwacji, dostosowanych do ich warunków organizacyjnych.
6. Uprawnienia do prowadzenia zawodów nadawane są na jeden sezon rozgrywkowy i są równoznaczne z nadaniem licencji.
7. W uzasadnionych przypadkach Prezydium KS Wlkp. ZPN ma prawo wycofać sędziego z listy uprawnionych do prowadzenia określonej klasy rozgrywkowej w trakcie trwania sezonu, jeżeli sędzia:
 - a. łamie lub uchyla się od spełniania wymogów ujętych w niniejszych „Zasadach ...”, w tym nie uczestniczy w szkoleniach (opuścił więcej niż 50% szkoleń), albo
 - b. narusza normy etyczno - moralne w związku z pełnieniem funkcji sędziego (a także, gdy zostanie skazany prawomocnym wyrokiem skazującym przez sąd powszechny za przestępstwa popełnione umyślnie), albo
 - c. nie przestrzega regulaminów i postanowień Wlkp. ZPN, albo
 - d. prowadzi zawody na niezadowalającym poziomie (uzyskał dwukrotnie w ciągu rundy ocenę 7,4 lub niższą lub na egzaminie sprawdzającym w celu potwierdzenia przydatności do prowadzenia zawodów tej klasy rozgrywkowej).

ROZDZIAŁ II. Wiek i liczba sędziów

1. Ustala się następujące granice wieku sędziów:
 - a. klasa okręgowa: 46 lat,
 - b. klasa A: 52 lata,
 - c. klasa B: 60 lat,
 - d. sędzia asystent na zawodach ekstraklasy ÷ IV ligi: 47 lat,
 - e. sędzia asystent na zawodach pozostałych klas: 60 lat.
2. W wyjątkowych sytuacjach granica wieku może być zwiększona decyzją Prezydium KS Wlkp. ZPN/KS OZPN.
3. Komisja Szkoleniowa Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN może ustalić inne limity i ograniczenia dotyczące wieku sędziów, szczególnie w rozgrywkach drużyn młodzieżowych.
4. Jako miarodajny przyjmuje się wiek, jaki osiągnie sędzia w dniu 31 grudnia. Sędzia, który w danym roku kalendarzowym osiąga limit wieku wskazany w pkt 1, nie może uzyskać nominacji w tej klasie na nowy sezon rozgrywkowy, rozpoczynający się w rundzie jesiennej.
5. Uprawnienia sędziów do prowadzenia zawodów poszczególnych klas okręgu tracą ważność 30 czerwca każdego roku.

ROZDZIAŁ III. Egzaminy - obserwacje

1. Sędziowie poddawani są egzaminom praktycznym (obserwacjom). Oceny wystawiane są w skali od 6,0 do 10,0 co 0,1 i stanowią jeden z elementów listy klasyfikacyjnej przy rozpatrywaniu awansów i spadków.
2. Sędziowie prezentujący wysoki poziom prowadzenia zawodów mogą być częściej uwzględniani w obsadzie zawodów, natomiast prezentujący słabszy poziom - rzadziej. Liczba otrzymanych zawodów do prowadzenia przez sędziego nie podlega roszczeniom ze strony sędziego.
3. Sędzia może być oceniany na zawodach przez obserwatora z Zespołu Obserwatorów Kolegium Sędziów WZPN, mającego uprawnienia do obserwacji odpowiedniej klasy rozgrywkowej.
4. Na zawodach klasy A i B sędziowie mogą być oceniani także przez członka Komisji Szkoleniowej KS Wlkp. ZPN lub poszczególnych OZPN. Ocena ta będzie brana pod uwagę przy sporządzaniu list klasyfikacyjnych, zgodnie z postanowieniami Rozdz. V, pkt 2.a.
5. W przypadku stwierdzenia przez Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN bądź poszczególnych OZPN-ów lub powołaną w tym celu komisję, że obserwator wystawił nieadekwatną ocenę w stosunku do zdarzeń na zawodach - Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN ma prawo unieważnić ocenę. W tym przypadku w odniesieniu do obserwatora zostaną zastosowane odpowiednie sankcje.

6. W razie otrzymania przez sędziego oceny 7,4 lub niższej z egzaminu praktycznego, Komisja ds. Oceny w czasie do 7 dni dokona analizy zapisu video meczu i podejmie stosowne decyzje, tzn.:
 - a. unieważni ocenę w przypadku rażącej pomyłki obserwatora w ocenie sędziego,
 - b. podda sędziego obserwacji na niższej klasie rozgrywkowej,
 - c. w przypadku potwierdzenia niskiego poziomu sędziowania podda sędziego egzaminowi komisijnemu.
7. Sędzia, który prowadził zawody na poziomie dobrym lub bardzo dobrym (ocena 8,3 lub wyżej), ale popełnił jeden poważny błąd i otrzymał ocenę 7,9 - będzie miał zaliczoną ocenę 8,2 z zastrzeżeniem, że taka sytuacja będzie miała miejsce tylko jeden raz w sezonie. W przypadku, gdy sędzia ponownie uzyska taką ocenę, za wszystkie te zawody będzie miał zaliczone oceny 7,9.
8. W przypadku, kiedy sędzia nie prowadził zawodów przez okres całej rundy rozgrywkowej (jesiennej lub wiosennej), decyzję po analizie sytuacji podejmie Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN lub poszczególne OZPN. Postanowienie to nie dotyczy sędziów, którzy uzyskali zgodę macierzystych Kolegiów Sędziów OZPN/KS „strefy poznańskiej” na długotrwały urlop.
9. Do klasyfikacji za dany sezon rozgrywkowy zalicza się sędziemu oceny z egzaminów praktycznych, które odbędą się do zakończenia rundy wiosennej według terminarza rozgrywek i z wszystkich zawodów, na których był obserwowany.

ROZDZIAŁ IV. Egzaminy teoretyczne i kondycyjne

1. W każdym sezonie rozgrywkowym Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN organizuje następujące egzaminy:
 - a. jesienny,
 - b. wiosenny.
2. Wszystkie egzaminy mają charakter konkursowy i w ich ramach przeprowadzany jest test teoretyczny oraz kondycyjny.
3. Udział w egzaminach teoretycznych i kondycyjnych jest obowiązkowy. Usprawiedliwiona nieobecność sędziego (zwolnienie lekarskie lub nagły przypadek losowy) lub negatywny wynik uzyskany z któregośkolwiek testu powoduje wstrzymanie sędziego w obsadzie zawodów do czasu zaliczenia tego egzaminu.
4. Nieusprawiedliwiona absencja na egzaminie powoduje utratę uprawnień do prowadzenia zawodów i takie przypadki będą rozpatrywane indywidualnie przez Komisję Szkoleniową Kolegium Sędziów danego OZPN.
5. Sędziemu/sędzi, który zaliczył/która zaliczyła egzaminy na szczeblu centralnym na maksymalnie 25 dni przed egzaminami w okręgu, będą one zaliczone jako egzaminy dla sędziów swojej klasy rozgrywkowej pod warunkiem, że normy tych egzaminów były takie same bądź wyższe jak dla posiadanej klasy rozgrywkowej.
6. Sędzia ubiegający/ubiegająca się o awans do wyższej klasy rozgrywkowej musi jednakże przystąpić do lokalnych testów, aby została zachowana zasada równych szans oraz sportowej rywalizacji.
7. Sprawdzian kondycyjny interwałowy składa się z dwóch testów dla klasy okręgowej oraz z testu nr 2 dla pozostałych sędziów okręgu. Warunkiem zaliczenia tego sprawdzianu jest uzyskanie minimum zaliczeniowego z poszczególnych testów.

Test 1:

6 x 40 metrów w odstępach 1,5 minutowych - maksymalny dopuszczalny czas: 6,4 sekundy dla każdego z 6 szybkich biegów - ze startu lotnego.
Jeżeli sędzia upada lub potyka się, dostaje dodatkową próbę (1 próba = 1 x 40 metrów).
Jeśli sędzia nie zalicza jednej z sześciu prób, to dostaje tylko jedną dodatkową próbę po szóstym starcie. Jeśli dwa sprinty są niezaliczone, to sędzia nie zalicza tego testu.

Test 2:

- sprawdzający naprzemienną aktywność biegu z chodem.

Na pierwszy gwizdek prowadzącego test - sędziowie muszą pokonać 150 metrów w czasie 30 sekund z miejsca startu, po czym mają oni 35 sekund na pokonanie 50 metrów idąc. Na kolejny sygnał gwizdka sędziowie muszą ponownie przebiec 150 metrów w czasie 30 sekund, po czym następuje przejście 50 metrów w czasie 40 sekund. To składa się na 1 okrążenie.

Każdy sędzia musi przybyć przed sygnałem gwizdka do „strefy chodzenia”, którą wyznaczają 4 pachołki (3 metry przed i 3 metry za oznaczeniem dystansu 150 metrów).

Jeśli sędzia wyraźnie nie postawi jednej stopy w „strefie chodzenia”, to obsługujący test sygnalizuje powyższe zdarzenie. Za pierwszym razem sędzia otrzymuje ostrzeżenie, a za drugim zostaje wykluczony.

Sędziowie nie mogą opuścić „strefy chodzenia” przed następnym gwizdkiem. Minimalna ilość okrążeń do zaliczenia tego testu wynosi 10.

Kryteria przeliczania dystansu testu nr 2 na oceny:

12 okrążeń	5,00
11 okrążeń	4,75
10 okrążeń	4,50

8. W przypadku nieosiągnięcia wyznaczonych czasów lub dystansu, test kondycyjny nie będzie zaliczony.

9. Sędziowie w wieku 46 lat i starsi zdają do wyboru: tylko test nr 2 z limitami czasowymi: 10 okrążeń, bieg 150 m - 35 sekund, marsz 50 m - 50 sekund lub test Coopera (12 minut biegu ciągłego) z limitem 2000 metrów dla sędziów klasy A, a dla sędziów klasy B z limitem 1800 metrów (ocena - 4,50).

10. Wyznaczone czasy dla poszczególnych klas:

a. klasa okręgowa do wyboru:

♦ sędziowie ubiegający się o awans do IV ligi - 12 okrążeń z limitem czasowym 30x40 sekund.

Przebiegnięcie 10 okrążeń z tym limitem czasowym powoduje zaliczenie testu z oceną 4,50 bez prawa awansu;

♦ 11 okrążeń z limitem czasowym 35x45 sekund, ocena 4,75;

♦ 10 okrążeń z limitem czasowym 35x45 sekund, ocena 4,50;

♦ sędziowie powyżej 40 roku życia są zwolnieni z testu nr 1.

b. klasa A i B:

♦ sędziowie ubiegający się o awans do klasy wyższej - 12 okrążeń z limitem czasowym 30x40 sekund;

♦ 11 okrążeń z limitem czasowym 35x45 sekund, ocena 4,75;

♦ 10 okrążeń z limitem czasowym 35x45 sekund, ocena 4,50.

11. Podczas testu kondycyjnego obecność opieki medycznej jest obowiązkowa i zapewniają ją Kolegia Sędziów poszczególnych OZPN.

12. Egzamin teoretyczny składa się z testu zawierającego 30 pytań. Podstawą do zaliczenia egzaminu jest znajomość najnowszego wydania Przepisów Gry w Piłkę Nożną - Wydawnictwo PZPN.
13. Obowiązuje następująca skala ocen:

PUNKTY	OCENA	PUNKTY	OCENA
poniżej 21,0	0	25,5	4,50
21,0	4,00	26,0	4,60
21,5	4,10	26,5	4,65
22,0	4,15	27,0	4,70
22,5	4,20	27,5	4,75
23,0	4,25	28,0	4,80
23,5	4,30	28,5	4,85
24,0	4,35	29,0	4,90
24,5	4,40	29,5	4,95
25,0	4,45	30,0	5,00

14. Minima zaliczeniowe dla sędziów poszczególnych klas:

a)	klasa okręgowa	80%	24,0
b)	klasa A i B	70%	21,0

15. Sędzia, który nie przystąpi do egzaminów (testu teoretycznego lub kondycyjnego) w pierwszym i drugim terminie - w tym w dodatkowych wyznaczonych terminach - z powodu nieobecności usprawiedliwionej, zostanie przesunięty do bezpośredniej klasy niższej, a w sytuacji, kiedy to będzie sędzia klasy B - decyzję podejmie Kolegium Sędziów danego OZPN.
- a. jeżeli natomiast w jednym z egzaminów nie zaliczył egzaminu teoretycznego lub kondycyjnego, może przystąpić do egzaminu poprawkowego w terminie wyznaczonym przez macierzyste Kolegium Sędziów,
- b. do momentu zdania egzaminu poprawkowego sędzia nie będzie brany pod uwagę w obsadzie zawodów.
16. Sędziowie przystępujący do egzaminu poprawkowego lub sędziowie, którzy nie uczestniczyli w egzaminie w pierwszym terminie po usprawiedliwionej absencji, rozpatrzonej pozytywnie przez Komisję Szkoleniową KS OZPN/ KS „strefy poznańskiej” wpłacają kwotę 20 złotych na rzecz KFD właściwego Kolegium Sędziów. Stanowi to warunek dopuszczenia do egzaminu.
17. Sędziowie poddający się egzaminom teoretycznym bądź kondycyjnym w drugim terminie lub zdający egzamin poprawkowy, po ich zaliczeniu otrzymują oceny:
- a. za test teoretyczny - minimalna ocena dla danej klasy, pomniejszona o 0,5 punktu,
- b. za test kondycyjny - 4,00.
18. Postanowienie pktu 16 nie dotyczy sędziego, którego usprawiedliwienie nieobecności na egzaminie w pierwszym terminie zostało przyjęte przez KS OZPN/ KS „strefy poznańskiej”.

19. Sędzia, który w trakcie zdawania testu kondycyjnego dozna kontuzji, musi uzyskać potwierdzenie kontuzji przez opiekę medyczną w trakcie egzaminów oraz dostarczyć zaświadczenie stwierdzające kontuzję przez lekarza w ciągu 3 dni roboczych, uniemożliwiającej mu zaliczenie tego egzaminu. Sędzia może taki egzamin powtórzyć, po zgłoszeniu gotowości do przystąpienia do testu kondycyjnego. W tym przypadku wyniki uzyskane z powtórzonego sprawdzianu kondycyjnego będą zaliczone wg kryteriów pierwszego terminu.
20. Wszystkie egzaminy poprawkowe odbywają się w terminach ustalonych przez Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN.
21. W uzasadnionych przypadkach Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN ma prawo zwolnić sędziego od uczestnictwa w egzaminie organizowanym w rundzie jesiennej. Nie zwalnia to jednak sędziego od złożenia egzaminów przed komisją w terminie dodatkowym, wyznaczonym przez Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN.

ROZDZIAŁ V. Listy klasyfikacyjne

1. Po zakończeniu sezonu rozgrywkowego zostaną sporządzone listy klasyfikacyjne sędziów, odrębnie dla każdej klasy rozgrywkowej, na podstawie oceny ogólnej od najwyższej do najniższej.
2. Ocena ogólna jest sumą:
 - a. średniej ocen z egzaminów praktycznych (obserwacji) uzyskanych w całym sezonie rozgrywkowym, pomnożonej przez 3;
 - b. średniej ocen z egzaminów teoretycznych;
 - c. średniej ocen z egzaminów kondycyjnych;
 - d. punktów od członków Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN do 1,0.
3. W przypadku identycznej oceny ogólnej, o miejscu decydować będzie:
 - a. większa liczba punktów od członków Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN,
 - b. wyższa średnia z egzaminów praktycznych.

ROZDZIAŁ VI. Awanse i spadki

1. Decyzję o awansie lub spadku sędziego podejmuje Kolegium Sędziów OZPN/ KS „strefy poznańskiej”.
2. Awansować do klasy wyższej może tylko sędzia, który jednocześnie spełnia następujące wymagania:
 - a. zaliczył wszystkie egzaminy w pierwszym terminie;
 - b. zaliczył egzamin teoretyczny na minimum 80%;
 - c. zaliczył egzamin kondycyjny na 5,0;
 - d. nie przekroczył wieku:
 - ◆ awans do IV ligi - 29 lat (przy ponownym awansie - 32 lata),
 - ◆ awans do klasy okręgowej - 30 lat (35 lat dla pierwszego miejsca),
 - ◆ awans do klasy A - 30 lat (35 lat dla pierwszego miejsca).
3. Sędziowie objęci programem mentorskim mogą awansować do klas wyższych w oparciu o odrębne zasady określone tym programem z zastrzeżeniem, że maksymalnie o dwie klasy rozgrywkowe w jednym sezonie.
4. Sędzia może uzyskać awans po spełnieniu wszystkich warunków zawartych w niniejszych „Zasadach ...”.

5. Do IV ligi z klasy okręgowej awansuje:
 - a. „strefa poznańska” - 2 sędziów,
 - b. z każdego OZPN - po 1 sędzim (łącznie 4 sędziów),
6. Do klasy okręgowej z klasy A awansuje:
 - a. „strefa poznańska” - minimum 3 sędziów,
 - b. w OZPN - decydują właściwe KS.
7. Do klasy A z klasy B awansuje:
 - a. „strefa poznańska” - minimum 3 sędziów,
 - b. w OZPN - decydują właściwe KS.
8. Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN (w uzasadnionych przypadkach) ma prawo podejmować decyzję o spadku sędziego, który nie znalazł się w rankingu na miejscu spadkowym.
9. Do klasy A z klasy okręgowej spada:
 - a. „strefa poznańska” - minimum 4 sędziów,
 - b. w OZPN - decydują właściwe KS.
10. Do klasy B z klasy A spada:
 - a. „strefa poznańska” - minimum 4 sędziów,
 - b. w OZPN - decydują właściwe KS.
11. Liczba sędziów spadających z IV ligi automatycznie powiększy liczbę sędziów spadających z klasy okręgowej.
12. W przypadku reorganizacji rozgrywek liczba sędziów awansujących i spadających może ulec zmianie.

ROZDZIAŁ VII. Urlopy

1. Sędzia ma prawo do urlopowania od prowadzenia zawodów. Urlopu udziela Prezydium KS Wlkp. ZPN bądź poszczególnych OZPN-ów na pisemny wniosek zainteresowanego.
2. Wniosek o udzieleniu urlopu musi być złożony minimum na 14 dni przed proponowanym terminem jego rozpoczęcia.
3. W momencie ukazania się obsady sędziów w Extranecie prośby o urlopy nie będą uwzględniane. W uzasadnionych przypadkach decyzję podejmie Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN bądź poszczególnych OZPN-ów
4. W stosunku do urlopowanych sędziów obowiązujące są wszystkie postanowienia niniejszych „Zasad ...” dotyczące egzaminów.

ROZDZIAŁ VIII. Postanowienia końcowe

1. Wprowadza się bezwzględny zakaz kontaktu telefonicznego lub osobistego sędziego z przedstawicielami klubów. Naruszenie powyższego spowoduje wstrzymanie w obsadzie sędziego do prowadzenia zawodów na okres ustalony przez Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN. Niezależnie od tego sprawa zostanie przekazana do Wydziału Dyscypliny Wlkp. ZPN.
2. Sędziowanie każdych zawodów/rozgrywek musi być zgłoszone Referentowi Obsady Sędziów KS Wlkp. ZPN bądź poszczególnych OZPN-ów, pod rygorem zawieszenia sędziego w obsadzie na okres 1 miesiąca lub degradacji do klasy niższej.

3. Do interpretacji niniejszych „Zasad ...” upoważniona jest Komisja Szkoleniowa Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN, a odwołanie przysługuje do Prezydium Kolegium Sędziów Wielkopolskiego Związku Piłki Nożnej.

Niniejsze „Zasady spadku i awansu sędziów i sędzi piłkarskich ...” zostały zatwierdzone na posiedzeniu Prezydium Kolegium Sędziów Wlkp. ZPN w Buczu w dniu 01 czerwca 2015 r.

Uchwała wchodzi w życie w dniu zatwierdzenia przez Zarząd Wlkp. ZPN i obowiązuje na czas nieokreślony.